

رشد مناسبی
در تجارت
گوهر سنگ‌ها نداشتیم

صفحه ۳

روزگار معدن

هدف‌گذاری
۲۵ درصدی
استخراج در سال ۹۹

صفحه ۲

«روزگار معدن» بررسی کرد:

سرکوب قیمت، آفت صنعت سیمان

صفحه ۵

یادداشت‌ها

رمز پایداری
فعالیت معدن

صفحه ۲

چالش‌های
صنعت آلومینیوم

صفحه ۵

گزارش‌ها

زیر و بم واگذاری
پهنه‌های اکتشافی

صفحه ۲

درهای بسته فولاد چین
به روی بحران‌های جهانی

صفحه ۷

صنعت معدن تجارت
ناشر ویژه نامه

اثر
روز ملی
صنعت و معدن

قلب تپنده
صنعت و معدن تجارت

تلفن سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲
نمابر سازمان آگهی‌ها: ۸۸۱۰۹۷۳۳

نخستین نمایشگاه و نشست‌های تخصصی مدیریت بحران پدافند غیرعامل تیر ۹۹ امداد و نجات

CAPRREX 2020
Crisis Management Passive Defense Relief and Rescue EXPO

با تمرکز بر مدیریت بحران کرونا در صنایع و معادن برای تحقق جهش تولید نمایشگاه بین‌المللی جنوب شرقی کرمان

بمقرات: شرکت نمایشگاهی توسعه تجارت ارت رزرو غربی
۰۳۴ ۹۱۰۱۵۹۱۰
۰۹۱۹۴۳۵ ۱۹۷۲
۰۹۱۲۰۵۰ ۷۷۹۶

WARNING
This machine is a high speed rotating tool. Improper use may result in serious injury or death. For proper use, see the instruction manual. 1-800-241-1941
3M STICS

یکشنبه
 ۲۵ خرداد ۱۳۹۹
 ۲۲ شوال ۱۴۴۱
 ۱۴ ژوئن ۲۰۲۰
 سال دوم • شماره ۲۷۶

پادداشت

رمز پایداری فعالیت معدن

امین رزم‌آرا
 کارشناس معدن

مصرف آب در بخش معدن بیشتر به‌منظور کاهش گردوغبار معلق و مصرف در کارخانه‌های فرآوری، عمل‌آوری مواد معدنی شامل خردایش مواد معدنی و به‌دنبال آن فلوئتاسیون، طبقه‌بندی و آبگیری است. مهم‌ترین میزان مصرف آب در بخش معدن مربوط به بخش فلوئتاسیون، حمل‌کنسانتره و باطله و تیخیر و نفوذ در سدهای باطله است؛ بنابراین یکی از مهم‌ترین متغیرها برای پروژه‌های معدنی، دسترسی به آب است. از آنجایی که تمامی مراحل معدن، به‌خصوص مرحله فرآوری مواد معدنی به آب نیاز دارد، در دسترس بودن و مدیریت مناسب آب برای پایداری فعالیت معدن مسئله مهمی است. درحال حاضر در صنعت معدن، به استفاده معقول و کارآمد از آب در عملیات مربوطه، اتخاذ اقدامات برای بهینه‌سازی مصرف از طریق بهره از بهترین شیوه‌های مدیریتی یا معرفی فناوری‌های روز اهمیت زیادی داده می‌شود؛ به‌طور مثال می‌توان به مواردی اشاره کرد که عبارتند از چرخش آب، نمک‌زدایی و استفاده مستقیم از آب‌شور، بهبود عملکرد عملیات مدیریت باطله از طریق توسعه تکنیک‌های آبگیری که باعث افزایش غلظت مواد جامد و مصرف درصد کمتر آب برای تولید صنعتی در مقیاس بزرگ می‌شود.

به‌دلیل چشم‌انداز رشد در بخش معدن و همچنین افزایش تقاضای سایر بخش‌ها باید در جست‌وجوی راه‌حل‌های کاربردی و اقدامات طولانی‌مدت در زمینه دسترسی به آب برای معادن باشیم. با وجود اقدامات فردی برخی کارخانه‌ها به تدوین اقدامات مشترک و موافقت متقابل ذی‌نفعان اعم از دولتی و خصوصی در بین بخش‌های تولیدی و به‌طور خاص معادن نیاز داریم.

رشد ۱۴۵ درصد معدن کشور فعال، ۴۳ درصد غیرفعال و ۳ درصد معدن در حال تجهیز هستند

معدن فعال و استان خراسان جنوبی با بالاترین تعداد معادن غیرفعال در صدر جدول قرار دارند. گزارش روابط عمومی شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران حاکیست براساس فعال‌سازی معادن غیرفعال شاهد تولید ۳۲۷ میلیون تن ماده معدنی اعم از فلزی، غیرفلزی، سنگ تزئینی و مصالح ساختمانی خواهیم بود که به دنبال آن ۱۱۱ هزار شغل مستقیم ایجاد خواهد شد. مطابق آمار سهم اشتغال و تولید در معدن کوچک و متوسط کشور شامل ۸۵ درصد اشتغال و ۶۵ درصد تولید است. با توجه به وضعیت اشتغال فعلی معدن فعال می‌توان پیش‌بینی کرد با فعال‌سازی معادن غیرفعال و در حال تجهیز، ظرفیت اشتغال در معدن فلزی با وجود کم بودن آمار آنها نسبت به سایر معادن بیشتر خواهد بود. براساس این گزارش به‌طور میانگین هر معدن فلزی قابلیت ایجاد اشتغال برای بیش از ۷۰ نفر، معدن غیرفلزی ۲۸ نفر، معدن سنگ تزئینی ۲۱ و معدن مصالح ساختمانی ۱۲ نفر را دارد. بنا به‌فعال‌سازی معادن کوچک مقیاس ۸۸۸ هزار نفر شغل پایدار مستقیم و غیرمستقیم کلید خواهد خورد. لازم به ذکر است براساس بند ج تبصره ۴ ماده ۱۲ قانون معدن براساس ابلاغ شورای عالی معدن در سال ۹۳، معادن سنگ‌آهن گل‌گهر سیرجان و سنگان خواف، مس سرچشمه و سونگون، سرب و روی انگوران و مهدی‌آباد، تیتانیوم کهنوج و قره‌آنچه معدن بزرگ مقیاس منسوسب شده و مابقی معادن کوچک مقیاس هستند.

مدیر مجتمع سرب و روی انگوران:

انگوران قطب گردشگری معدنی کشور می‌شود

مجموع انگوران را از طریق روپ وی (تله‌کابین) به طول تقریبی ۲۰ کیلومتر تا کارخانه حمل می‌کند که در آینده می‌توان با برنامه‌ریزی به عمل آمده، گردشگران با این تله‌کابین بخشی از مسیر را طی و بر فراز آن طبیعت زیبای منطقه ماهنشان و انگوران را مشاهده کنند. فلاح افزود: هم‌جواری معدن انگوران با جاذبه طبیعی منحصر بفرد بیلاق ماه نشان و پایگاه میراث جهانی تخت سلیمان از دیگر مزایای این معدن به شمار می‌آید.

زنجان افزود: مجتمع سرب و روی انگوران با توجه به این که بزرگترین معدن سرب و روی در خاورمیانه و دارای معدن سنگ عظیم تراورتن و معدن زیرزمینی با ۲ تونل به طول تقریبی هر کدام ۱۲۰۰ متر است، از ابتدای سال ۹۸ به صورت رسمی وارد حوزه گردشگری معدنی شد. وی خاطرنشان کرد: در نزدیکی معدن انگوران کارخانه بزرگ کالسمین وجود دارد که مواد اولیه استخراجی از

مدیر کل دفتر اکتشافات فلزی، غیر فلزی و کانی‌های صنعتی سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی در گفت‌وگو با «روزگار معدن» اعلام کرد

رشد مناسبی در تجارت گوهر سنگ‌ها نداریم

منیر حضوری:
 قدمت صنعت گوهرسنگ‌ها در ایران به ۳۲۰۰ سال قبل از میلاد می‌رسد اما متأسفانه کشور ما رشد مناسبی در تجارت گوهرسنگ‌ها و جواهرسازی نداشته است. باتوجه به پیشینه تاریخی ایران و گردش مالی قابل‌توجهی که در صنعت گوهرسنگ‌ها و جواهرسازی جهانی وجود دارد، لازم است یک استراتژی مشخص تدوین شود تا ایران به جایگاه شایسته خود دست پیدا کند و بتواند سهم این صنعت را در درآمد ناخالص ملی و همچنین ایجاد اشتغال افزایش دهد. چندی پیش رئیس کانون هماهنگی دانش، صنعت و بازار جواهرات و گوهرسنگ‌های ایران اظهار کرد یکی از مواردی که برای رشد صادرات این صنعت باید مورد توجه قرار گیرد، اصلاح قوانین و مقررات در دستگاه‌های اجرایی است.

به‌گفته محمدجواد پیش‌بین با اینکه توریست‌ها به‌دنبال خرید سنگ هستند، به‌دلیل اعمال برخی آیین‌نامه‌ها، نمی‌توانند خرید خود را از گمرک خارج کنند. به‌گفته او صنعت گوهرسنگ‌ها را باید از مرحله شناسایی و اکتشاف تا زمانی که تبدیل به نگین شده و در واحد صنفی به فروش می‌رسد، پایش کرد. باید اکتشاف را شروع و ظرفیت‌ها را شناسایی کنیم و هم‌زمان با این اقدام، برای آموزش در سطح استاندارد بین‌المللی، بازاریابی و فروش برنامه داشته باشیم. به‌این‌ترتیب کارشناسان باور دارند که باید به توسعه بازار گوهرسنگ‌ها توجه کرد. درحال حاضر قوانین این صنعت در کارگروه بهینه‌سازی گوهرسنگ‌ها در حال پایش است تا روند صادرات این حوزه تسهیل شود.

موجود، امیدواریم با برنامه‌ریزی‌های انجام شده و حمایت‌های دولتی، بتوانیم به چشم‌انداز مطلوب در این صنعت برسیم.

سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور در این حوزه چه اقداماتی انجام داده است؟
 سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور باتوجه به ماهیت ذاتی خود، از دیرباز به‌دنبال شناسایی و کشف ذخایر گوهری بوده است. این سازمان از سال ۱۳۸۶ به‌صورت جدی مطالعات سیستماتیک خود در شناسایی و پی‌جویی این ذخایر را در مقیاس استانی آغاز کرده است. هرچند مطالعات سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور و شرکت تحقیقات و کاربرد مواد معدنی ایران نمی‌از استان‌های کشور را پوشش داده، اما ضروری است این مطالعات باهدف پوشش سراسری کل کشور ادامه پیدا کند. علاوه بر آن، باید روی برخی ظرفیت‌های معدنی گوهری خاص و همچنین نواحی امیدبخش شناسایی شده، عملیات اکتشاف عمومی و تفصیلی انجام شود. در دهه اخیر سازمان زمین‌شناسی با درک اهمیت این صنعت در اشتغال به‌ویژه در مناطق محروم روستایی و مجاور اینگونه ذخایر و افزایش ثروت ملی، ضمن داشتن دغدغه آسیب‌شناسی روند توسعه این صنعت در کشور، سعی کرده با ارائه گزارشات، مقالات و سخنرانی‌های مختلف

محمدرضا جان‌نثاری: باید حداکثر استفاده از فرصت‌ها باتوجه به نقاط قوت در دستور کار قرار گیرد تا با توسعه صنعت گوهرسنگ‌ها در زمینه اشتغال و تولید ثروت به نتایج خوبی برسیم

خواهد رسید. هدف این ستاد، برنامه‌ریزی و اجرا طی دو برنامه ۵ساله تا سال ۱۴۱۰ و توسعه این صنعت در داخل کشور است تا بتوانیم با استفاده از مزیت‌ها و فرصت‌های موجود کشور را از یک واردکننده به یک صادرکننده در زمینه گوهرسنگ‌ها و جواهرات تبدیل کنیم.

وضعیت صنعت گوهرسنگ‌ها در کشور به چه صورت است؟
 بررسی وضعیت کنونی این صنعت در کشور با استفاده از روش تحلیل SWOT نشان می‌دهد در وضعیت مطلوب فرصت-قوت قرار داریم. برای توسعه این صنعت ضروری است که از استراتژی‌های رشد یا تهاجمی استفاده کنیم. صنعت در کشور «همراه با کمیته اجرایی و کمیته‌های تخصصی در ایمیدرو از آذر سال گذشته، منجر به گردهمایی و همفکری کلیه حوزه‌های درگیر در این صنعت در بخش‌های دولتی و خصوصی شده که نتایج آن در آینده‌های نزدیک از طریق مراجع ذی‌صلاح به اطلاع عموم

برای حمایت از صنعت گوهرسنگ در کشور چه اقداماتی باید انجام داد؟

باتوجه به اینکه قدمت این صنعت در ایران به ۳۲۰۰ سال قبل از میلاد می‌رسد، ضروری است نگاه ویژه‌ای به آن داشته باشیم. متأسفانه، در قرن اخیر هم‌زمان با رشد و گسترش جهانی صنعت گوهرسنگ‌ها، کشور ما رشد مناسبی در تجارت گوهرسنگ‌ها و جواهرسازی در داخل کشور نداشته است. باتوجه به پیشینه تاریخی ایران و گردش مالی قابل‌توجهی که در صنعت گوهرسنگ‌ها و جواهرسازی جهانی وجود دارد، لازم و ضروری است که با تدوین یک استراتژی

زیر و بم واگذاری پهنه‌های اکتشافی

پهنه‌ها نداشت اما ایمیدرو و شرکت تهیه و تولید و یا شرکت مس به علت دولتی بودن ریسک اکتشاف را قبول می‌کنند.

کارشناس اکتشاف وزارت صنعت، معدن و تجارت اظهار کرد: حال این امید هست که شرایط مناسب‌تری برای غربال مناقضات اکتشاف برای پهنه‌های اکتشافی وضع شود تا بخش خصوصی واقعی بتوانند با وجود ریسک بسیار بالا وارد حوزه اکتشاف شوند.

بهره‌برداری از ۲۰۰ طرح صنعتی و معدنی تا شهریور ۱۴۰۰
 پیش از این سرپرست وزارت صنعت، معدن و تجارت در نشست با اعضای هیات‌مدیره خانه معدن، با تشریح سیاست‌های معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت در سال جهش تولید گفت: اگر قرار است به اقتصاد ایران، برچسب اقتصاد تک‌محصولی زده شود، بهتر است که این برچسب به نام معدن و صنایع معدنی باشد.

سرپرست وزارت صنعت، معدن و تجارت با اشاره به بهره‌برداری از ۲۰۰ طرح صنعتی و معدنی تا شهریور ۱۴۰۰ گفت: بخش عمده‌ای از این طرح‌ها در حوزه‌های معدن و صنایع معدنی

شخصیت‌های حقوقی در آن شرکت کنند.

بخش خصوصی در دستور کار وزارت صنعت، معدن و تجارت
 وی درباره شرایط واگذاری این پهنه‌ها در گذشته گفت: این پهنه‌ها باید امتیاز لازم را می‌داشتند و این امتیازات هم کم نبود و در پهنه‌های مختلف بین ۱۰۰ تا ۲۰۰ امتیاز نیاز بود که داشته باشند، این که سرپرست وزارت صنعت، معدن و تجارت گفته‌اند که پهنه‌ها باید به اهلس واگذار شود، حالا ما باید منتظر بمانیم که آیا شرایط دیگری اضافه بر این موضوع تعیین خواهند کرد یا خیر. ممکن است که نظرشان این باشد که بخش خصوصی را درگیر اکتشاف پهنه‌ها کنیم.

کارشناس اکتشاف وزارت صنعت، معدن و تجارت افزود: پیش از این هم شاهد بودیم که بخش خصوصی در دستور کار واگذاری بوده است، بعضی از پهنه‌هایی که می‌بینید در اختیار شرکت‌ها دولتی و سازمان‌های دولتی مثل ایمیدرو و شرکت تهیه و تولید بودند.

وی ادامه داد: اینها پهنه‌هایی بودند که ابتدا به مزایده گذاشتیم و بخش خصوصی تمایلی به حضور در این

معدن و صنایع معدنی به عنوان جایگزینی برای صادرات نفت شناخته شده‌اند به همین علت باید در اکتشاف، صدور پروانه و به‌دست اهلیت آن اداره شوند.

آزادسازی پهنه‌های اکتشافی و واگذاری آنها به‌دست افراد صاحب اهلیت از جمله سیاست‌هایی است که با تغییر به وجود آمده در وزارت صنعت، معدن و تجارت در حوزه مدیریتی به‌طور جدی دنبال می‌شود. در واقع سرپرست وزارت صنعت، معدن و تجارت معتقد است که اگر روزی قرار باشد معدنی ایران به صورت تک‌محصولی اداره شود، معدن و صنایع معدنی است که می‌تواند بهترین جایگزین برای نفت به عنوان منبع درآمد و رشد اقتصادی کشور باشد به همین علت باید پهنه‌های معدنی به اهل آن واگذار شود.

در همین زمینه آیدین زینال‌زاده، کارشناس اکتشاف وزارت صنعت، معدن و تجارت در گفت‌وگو با «گسترش‌نیوز» گفت: مدرس خیابانی دستوری صادر کرده‌اند مبنی بر اینکه پهنه‌ها بر اهل واگذار شود، حالا ما پیش از این شرایطی تعیین کرده بودیم برای واگذاری پهنه که حتما باید

